

OTSUS

Vaidlustusaja number	140-24/278652
Otsuse kuupäev	22.08.2024
Vaidlustuskomisjoni liige	Angelika Timusk
Vaidlustus	ELDIS Pardubice, s.r.o vaidlustus Riigi Tugiteenuste Keskuse riigihankes „Mode S MSSR hankimine (Lennuliiklusteenindus)“ (viitenumber 278652) ELDIS Pardubice, s.r.o pakkumuse tagasilükkamise otsuse kehtetuks tunnistamise nõudes
Menetlusosalised	Vaidlustaja, ELDIS Pardubice, s.r.o, esindajad Aleš Jedlička ja Jan Zajíček Hankija, Riigi Tugiteenuste Keskus, esindaja Katri Bagirov
Vaidlustuse läbivaatamine	Kirjalik menetlus

RESOLUTSIOON

RHS § 197 lg 1 p 4 ja RHS § 198 lg 3 alusel

- 1. Jätta vaidlustus rahuldamata.**
- 2. Jätta ELDIS Pardubice, s.r.o vaidlustusmenetluse kulud tema enda kanda.**

EDASIKAEBAMISE KORD

Halduskohtumenetluse seadustiku § 270 lg 1 alusel on vaidlustuskomisjoni otsuse peale halduskohtule kaebuse esitamise tähtaeg kümme (10) päeva arvates vaidlustuskomisjoni otsuse avalikult teatavaks tegemisest.

JÕUSTUMINE

Otsus jõustub pärast kohtusse pöördumise tähtaja möödumist, kui ükski menetlusosaline ei esitanud kaebust halduskohtusse. Otsuse osalisel vaidlustamisel jõustub otsus osas, mis ei ole seotud edasikaevatud osaga (riigihangete seaduse § 200 lg 4).

ASJAOLUD JA MENETLUSE KÄIK

1. 29.04.2024 avaldas Riigi Tugiteenuste Keskus (edaspidi ka Hankija) riigihangete registris avatud hankemenetlusena läbiviidava riigihanke „Mode S MSSR hankimine (Lennuliiklusteenindus)“ (viitenumber 278652) (edaspidi Riigihange) hanketeate ja tegi kättesaadavaks muud riigihanke alusdokumendid (edaspidi RHAD).

Pakkumuste esitamise tähtpäevaks esitasid pakkumuse kolm pakkujat: ELDIS Pardubice, s.r.o,

INDRA SISTEMAS ja Thales LAS France.

2. 17.07.2024 võttis Hankija vastu järgmised otsused:

- tunnistas vastavaks INDRA SISTEMAS pakkumuse;
- lükkas tagasi ELDIS Pardubice, s.r.o ja Thales LAS France pakkumused.

3. 29.07.2024 laekus Riigihangete vaidlustuskomisjonile (edaspidi vaidlustuskomisjon) ELDIS Pardubice, s.r.o (edaspidi ka Vaidlustaja) vaidlustus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsusele (puudused vaidlustuses kõrvaldatud 30.07.2024).

4. Vaidlustuskomisjon teatas 05.08.2024 kirjaga nr 12.2-10/140 menetlusosalistele, et vaatab vaidlustuse läbi esitatud dokumentide alusel kirjalikus menetluses, tegi teatavaks otsuse avalikult teatavaks tegemise aja ning andis täiendavate seisukohtade ja dokumentide esitamiseks aega kuni 08.08.2024 ja neile vastamiseks 13.08.2024. Vaidlustuskomisjoni määratud tähtpäevadeks seisukohti ei esitatud.

MENETLUSOSALISTE PÕHJENDUSED

5. Vaidlustaja, **ELDIS Pardubice, s.r.o**, põhjendab vaidlustust järgmiselt.

5.1. Hankija leidis ebaõigesti, et Vaidlustaja pakkumus ei vasta tehnilise kirjelduse (edaspidi TK) p-idele TG-14, C5-21, C625, C9-30, C11-08, C11-13, C11-26, C13-03, C13-06, C13-10, C13-19, C13-23 ja C13-34.

5.2. TK p TG-14

Hankija põhjendus: Tingimuse nr TG-14 sõnastuse kohaselt peavad radarid olema paigaldatud ja sertifitseeritud aastatel 2021-2024. Vaidlustaja pakkumuses nimetatud radarid on paigaldatud ja vastu võetud 2018. aastal.

Vaidlustaja on seisukohal, et tingimustele vastavad radarid, mis:

- on sertifitseeritud (mis tahes ajal aja jooksul) ja
- mis on kasutusel Euroopa Liidus asuvate tsiviillennuliiklusteenuste osutamiseks ajavahemikul 2021-2024.

Need tingimused on Vaidlustaja pakkumuses täidetud (Poola 2018 tarnitud radarite referents dokument E-ANNEX-11_REFERENCES_PolandPANSA_4xMSSR).

Oluline on, et radareid on aastatel 2021-2024 Euroopa lennujaamas nõuetekohaselt käitatud. Kuna Vaidlustaja poolt Poolale tarnitud radarid on nõuetekohaselt sertifitseeritud kasutamiseks ning samal ajal neid ka kasutatakse ja need on kasutusel *tsiviillennuliiklusteenuste osutamiseks* ajavahemikul 2021-2024, vastavad nad TG-14 nõuetele.

5.3. TK p C5-21

Hankija põhjendus: Tingimuse nr C5-21 osas on Vaidlustaja viidanud dokumendi ZG017A peatükile 12.1. Dokumendis ZG017A, peatükk 12.1. ei ole pakkuja kirjeldanud, et pakkuja tarnib kahe kanaliga transponderi, millel on automaatne ümberlülitus, nagu nõutud. Vaidlustaja pakkumusest ei nähtu, et transponderil on automaatne ümberlülitusfunktsioon.

Vaidlustaja dokumentatsioonis (ZG017A) on esitatud järgmine teave kontrolltransponderi kohta: *Kontrollimine toimub LCMS tööjaama abil. „Control transponder“ on pakutav varukonfiguratsioonis, mis võimaldab kahte sõltumatut tuvastatud kaja MSSR-I päringu jaoks.* Viide peatükile 12.1 ei pruugi olla täiesti õige, kuid ZG017A dokumentatsioon sisaldab peatükki 15 nimega „Control Transponder“, millest on ilmne, et tegemist on „*dual transponder*“ lahendusega. Eriti ilmne on see alapeatükkidest 15.1 ja 15.1.1 nähtuvalt.

E-ANNEX-16 tarnitavate esemete loetelus on kontrolltransponder nimetatud ka kui „kaugvälja monitor (testtransponder)“. See on sünonüüm kontrolltransponderile.

5.4. TK p C6-25

Hankija põhjendus: Tingimuse C6-25 puhul on pakkuja viidanud dokumendile “Plan for Software Aspects of Approval“ (PSAA), et tõendada vastavust tingimusele, kuid viidatud dokument ei sisalda nõutavaid parameetreid, mis on nimetatud tingimuse kohaselt kohustuslikud.

Tingimuse sõnastusest tulenevalt nõutakse teavet *töövõtjalt*, mitte *pakkujalt*, seetõttu Vaidlustaja neid ei esitanud. Riigihankes esitatud PSAA dokumendis on esitatud üldine kirjeldus ja tõendid selle kohta, et selliseid menetlusi rakendatakse Vaidlustaja projekteerimis- ja tootmisprotsessis. Projektispetsiifilised parameetrid esitatakse süsteemi tarnimise ajal pärast lepingu sõlmimist/lepingu allkirjastamist, kui see on võimalik.

5.5. TK p C9-30

Hankija põhjendus: Tingimuse C9-30 puhul on pakkuja esitanud ainult varuosade loetelu. Vaidlustaja ei ole täpsustanud inimressursside hulka, täpseid ajakavasid ega muid ressursse ennetavaks hoolduseks. Tingimuse kohaselt pidi pakkuja esitama kõik ennetava hoolduse teostamiseks vajalikud ressursid.

Ressursside all mõistis Vaidlustaja esemeid, mis tuleb tagada edukaks ennetavaks hoolduseks. Vaidlustaja pidas *kõiki ressursse* liiga laiaks määratluseks, mis võib tähendada kõike alates inimressurssidest ja tööriistadest kuni ajani, mis kulub transpordiks Tšehhi Vabariigist Eestisse. Hankija oleks pidanud küsima selgitusi, kui ta soovis täpsemat kirjeldust.

5.6. TK p C11-08

Hankija põhjendus: Tingimuse C11-08 puhul on pakkuja viidanud ZG017A peatükile 25, kuid pakkuja ei ole kinnitanud, et käsiraamatud tarnitakse kahes trükitud eksemplaris. Vaidlustaja on märkuste lahtris nimetatud tingimuse kohta märkinud, et 2 eksemplari tarnitakse PDF formaadis, kuid vastavalt tingimusele peab pakkuja tarnima 2 trükitud eksemplari ja 2 elektroonilist eksemplari.

Vaidlustaja esitas dokumendis (ZG017A, peatükk 25) järgmise teabe:

Seadmete üksikasjalikke tehnilisi kirjeldusi sisaldav dokumentatsioon, kasutaja kasutusjuhendid ja paigaldusjuhendid tarnitakse koos seadmetega. Kõik dokumendid on inglise keeles. Radarsüsteemi tehniline dokumentatsioon tarnitakse kahes komplektis paber kandjal ja elektroonilises (CD-ROM) versioonis. [...] Tellijal on vaba litsents lepingu alusel nõutava dokumentatsiooni kopeerimiseks ja koopiote levitamiseks või kasutamiseks organisatsioonisiselt. Vaidlustaja vastusest selgub, et Hankija saab kaks (2) komplekti tehnilist dokumentatsiooni, mis sisaldab ka nõutavaid süsteemikäsiraamatuid.

Dokumentidel võivad olla pakkumuses erinevad pealkirjad, kuid kogu oluline teave (süsteemi kirjeldus, süsteemi konfiguratsioon, kasutusjuhendid jne) on esitatud. Selline teave on iga lennujuhtimisradari toote tarne lahutamatu osa.

Kui Hankijale jäi midagi arusaamatuks, tulnuks küsida selgitusi.

5.7. TK p C11-13

Hankija põhjendus: Tingimuse C11-13 puhul on pakkuja viidanud tingimuse tõendamiseks dokumendile ZG017A peatükk 25, mis ei sisalda täielikku ülevaadet süsteemi ja selle allsüsteemide integreerimisest. Tingimuse kohaselt peab süsteemi käsiraamat andma täieliku ülevaate süsteemi ja selle allsüsteemide integratsioonidest.

Süsteemi kirjeldus ja ülevaade tehnilisest dokumentatsioonist on esitatud dokumendis ZG017A. Süsteemi käsiraamatud tarnitakse tehnilise dokumentatsiooni paketi osana pärast lepingu allkirjastamist.

5.8. TK p C11-26

Hankija põhjendus: Tingimuse C11-26 puhul on pakkuja viidanud dokumendile ZG017A, peatükk 25, mis ei sisalda plokskeeme ja veaotsingupuu skeemi, et tõendada vastavust 3 (9)

tingimusele. Vaidlustaja pakkumuses tervikuna leiduvad ainult mõned plokkjoonised erinevates peatükkides. Funktsionaalne (plokk)skeem on osa ZG017A 4. peatükist.

5.9. TK p-id C13-03, C13-06, C13-10, C13-19, C13-23 ja C13-34.

Hankija põhjendus: TK p-ide C13-03, C13-06, C13-10, C13-19, C13-23 ja C13-34 täitmise tõendamiseks on pakkuja viidanud dokumendi ZG017A peatükile 12.5. Nimetatud dokumendis on Vaidlustaja esitanud Hankija koostatud TK eespool nimetatud tingimused nõuete täitmise tõendamiseks kui pakkuja kinnitused ja/või tõendid nõuete täitmise kohta (Vaidlustaja on kopeerinud nõuded TK-st pakkumusse). Riigihanke vastavustingimuse „Tehniline kirjeldus koos vastavusmaatriksiga“ kohaselt on Hankija poolt koostatud TK esitamine koos vastavusmaatriksi vormiga pakkumuse osana tehnilise dokumendina pakkujate poolt keelatud, kuna see ei võimalda Hankijal kontrollida pakkumuse sisulist vastavust.

Eespoolnimetatud nõudeid tuli kohandada vastavalt Riigihanke erinõuetele, sest iga hankemenetlus ja radaripaigaldis on veidi erinevate (küber)turvanõuete ja ainulaadne. Vaidlustaja eesmärgiks oli tõendada ja kinnitada, et Vaidlustaja on võimeline täitma nõudeid ja pakkuma erilahendust.

6. Hankija, **Riigi Tugiteenuste Keskus**, vaidleb vaidlustusele vastu.

6.1. Vaidlustaja (edaspidi ka kui pakkuja) viitab vaidlustuses dokumendile „*Technical requirements with compliance matrix form*“ (edaspidi ka vastavuse maatriks). Riigihanke vastavustingimuse kohaselt peab pakkumus sisaldama tehnilist kirjeldust koos vastavuse maatriksiga ning pakkujapoolset tehnilist dokumentatsiooni. Pakkuja on esitanud nõutud vastavuse maatriksi, millele lisatud tehnilised dokumendid nimetustega „E-ANNEX-11, 12, 16, 27, 27“.

6.2. Vaidlustaja pakkumus ei vasta TK p-idele TG-14, C5-21, C6-25, C9-30, C1108, C11-13, C11-26, C13-03, C13-06, C13-10, C13-19, C13-23 ja C13-34.

6.2.1. TK p TG-14 sõnastuse kohaselt peavad radarid olema installeeritud ja sertifitseeritud aastatel 2021-2024. Pakkuja pakkumuses viidatud radarid paigaldati ja võeti vastu aastal 2018. Nõude eesmärk on tagada, et seadme pakkujal on kogemus Mode S MSSR-süsteemide paigaldamise ja sertifitseerimisega, ning seejuures on oluline, et kogemus oleks määratud ajavahemikul. Nõudega, et paigaldised oleksid sertifitseeritud ja kasutusele võetud tsiviilennuliikluse teenuste osutamiseks EL-is ajavahemikul 2021–2024, kontrollitakse, kas pakkuja suudab tarnida ja sertifitseerida kaasaegseid süsteeme, mis vastavad kehtivatele standarditele ja tavadele. Sertifitseerimine ei saa toimuda igal ajal nagu on väitnud Vaidlustaja. Vaidlustaja toodud referentsradarid ei vasta viimastele *Eurocontrol*i nõuetele (EMS 4.0) vaid nagu on välja toodud PANSA (E-ANNEX-11 REFERENCES Poland-PANSA_4xMSSR) kirjas vaid vanemale standardile EMS V3.11. Viidatud TK nõudes ei olnud ette nähtud viimasele EMS versioonile vastamist, kuid see on tagatud kogemuse nõutud ajavahemikku jäämisega. Vaidlustaja 2018. aasta kogemus ei vasta RHAD-is esitatud tingimusele.

6.2.2. TK p C5-21 juures on pakkuja viidanud dokumendi ZG017A peatükile 12.1. Dokumendi ZG017A peatükis 12.1 ei ole pakkuja kirjeldanud, et pakkuja tarnib vastavalt nõudele automaatse ümberlülitusega kahe kanaliga transponderi. Kui Hankija vaatab Vaidlustaja pakkumust tervikuna, siis nähtub teistest pakkumuse koosseisus olevatest dokumentidest, et transponder (kohamonitor) on Vaidlustaja pakkumuses olemas, kuid pole tõendatud, et transponderil on automaatne ümberlülitusfunktsioon.

Nõude kohaselt peab mh testtransponder olema varustatud automaatse ümberlülituse (*automatic changeover*) režiimiga. Vaidlustaja märgib, et on pakkumuses esitanud vale viite, samas vaidlustuses esitatud selgitustes ja viidatud dokumendiga kinnitab Vaidlustaja, et testtransponder vastab nõudele osas, et tegemist on *dual site monitor*-iga (*dual transponder*

solution). See ei tähenda, et seadmel on automaatse ümberlülituse režiim. Hankija ei lähtunud vastavuse kontrollimisel Vaidlustaja valest viitest, vaid kontrollis pakkumust tervikuna. Pakkumus ei vasta TK nõudele, kuna testtransponderil puudub automaatse ümberlülituse režiim.

6.2.3. TK p C6-25 juures on Vaidlustaja viidanud tingimusele vastamise tõendamiseks dokumendile *Plan for Software Aspects of Approval* (PSAA), kuid viidatud dokument ei sisalda nõutud parameetreid, mis on nimetatud tingimuse kohaselt kohustuslikud.

Nõue ei ole mitmeti mõistetav. Sõnad „*Contractor*“ ja „*Tenderer*“ on kasutusel vastavuse maatriksis läbivalt sünonüümina. Vaidlustaja on eelnevalt (ligi 160 teise vastavuse maatriksi nõude osas) saanud aru, et pakkuja peetakse „*Contractor*“iks“ ja on seda kinnitanud vastavuses maatriksi mitmes kommentaari lahtris. Seega ei ole usutav, et Vaidlustaja pidas antud nõude „*Contractor*“iks“ muud isikut. Nõude sisuline pool välistab samuti, et nõudes kirjeldatud informatsiooni saaks pakkuda keegi teine peale pakkuja, sest tegemist on tootespetsiifilise informatsiooniga.

6.2.4. TK p C9-30 juures on Vaidlustaja esitanud ainult varuosade loendi. Vaidlustaja ei ole täpsustanud inimressursi mahtu, täpseid ajakavasid ega muid ressursse ennetavate hooldustööde tegemiseks. Tingimuse kohaselt pidi pakkuja esitama kõik ressursid, mis on vajalikud ennetavate hooldustööde teostamiseks.

Vastava nõude kohaselt tuli pakkujal nimetada kõik vahendid, mida on ennetava hoolduse läbiviimiseks vaja. Nõue on Hankijale oluline, kuna vastavate vahendite nimekiri võib pakkuja teie loikes erineda ja selle alusel hinnatakse hooldustöödele kuluvat ressursi. Ainult varuosade nimekiri ei ole piisav, et saaks nimetatud ressursi hinnata. Kui pakkuja leiab, et nende vahendite hulka kuulub inime tööjõud, tööriistad ja transpordi aeg, siis oleks pidanud selle ka pakkumuses selgelt välja tooma. Hankija hinnangul on tegemist selge mittevastavusega, mille kõrvaldamine selgituste kaudu pakkumust muutmata, ei ole võimalik.

6.2.5. TK p C11-08 juures on Vaidlustaja viidanud dokumendi ZG017A peatükile 25, kuid Vaidlustaja ei ole kinnitanud, et juhendid tarnitakse kahes välja printitud koopias. Vaidlustaja on nimetatud tingimuse juures kommentaari lahtris täpsustanud, et tarnitakse 2 koopiat PDF-formaadis, kuid vastavalt tingimusele peab pakkuja tarnima 2 väljaprintitud koopiat ja 2 elektroonilist koopiat.

Vaidlustaja esitatud täidetud vastavuse vormis on kommentaari lahtris selgelt kirjas, et pakutakse ainult PDF-formaadis dokumentatsiooni. Vaidlustaja vaidlustusmenetluses esitatud selgitused ei ole vastavuses pakkumuses oleva infoga.

6.2.6. TK p C11-13 juures on Vaidlustaja viidanud tingimusele vastavuse tõendamiseks dokumendi ZG017A peatükile 25, mis ei sisalda täielikku ülevaadet süsteemi ja selle alamsüsteemide integratsioonidest. Vastavalt tingimusele peab süsteemi manuaal andma täieliku ülevaate süsteemi ja selle alamsüsteemide integratsioonidest.

Nõude kohaselt peavad süsteemi juhendid andma täieliku ülevaate süsteemi ja selle osade kohta. Vaidlustaja pakkumuse kohaselt sisaldub nõutud informatsioon dokumendi ZG017A peatükis 25, kuid nõutud juhendid on sealt puudu. Vaidlustaja tunnistab vaidlustuses, et pakkumuses antud infot pole ning seda jagatakse alles lepingu sõlmimise järgselt.

6.2.7. TK p C11-26 juures on Vaidlustaja viidanud tingimusele vastamise tõendamiseks dokumendi ZG017A peatükile 25, mis ei sisalda plokkjooniseid ja veaotsingu puu joonist. Vaidlustaja pakkumuses tervikuna on leitavad ainult osa plokkjooniseid erinevatest peatükkidest.

Pakkumuses viidatud dokumendi ZG017A peatükis 25 puuduvad funktsionaalsed plokkdiagrammid ja veaotsingu puud (*fault tracing trees*). Vaidlustuses viidatud peatükis 4 puuduvad samuti veaotsingu puud..

6.2.8. TK p-id C13-03, C13-06, C13-10, C13-19, C13-23 ja C13-34 vastavuse tõendamiseks on Vaidlustaja viidanud dokumendi ZG017A peatükile 12.5. Nimetatud dokumendis on Vaidlustaja nõuete täitmise tõendamiseks esitanud Hankija poolt koostatud TK eelmainitud tingimused kui pakkujapoolsed kinnitused ja/või tõendid nõuete täitmise kohta (Vaidlustaja on kopeerinud nõuded TK-st pakkumuse koosseisu). Vastavalt Riigihanke vastavustingimusele „Tehniline kirjeldus koos vastavuse maatriksiga“ on riigihanke alusdokumentide koosseisus esitatud Hankija poolt koostatud TK koos vastavuse maatriksi vormiga esitamine pakkumuse koosseisus pakkujapoolse tehnilise dokumendina keelatud, sest see ei võimalda Hankijal kontrollida pakkumuse sisulist vastavust.

Hankija selgitab täiendavalt, et pakkumuses on iga nõude kohta üks lause, milles kinnitatakse nõudele vastavust. Puuduvad tehnilised kirjeldused ja dokumendid, mille alusel on võimalik veenduda nõuetele vastavuses. Hankija on rõhutanud vastavustingimuses, et Hankija poolt koostatud TK esitamine pakkumuse koosseisus pakkujapoolse tehnilise dokumendina on keelatud, sest see ei võimalda kontrollida pakkumuse sisulist vastavust.

Vaidlustaja on küll vaidlustuses rõhutatult välja toonud ka pakkumuses antud vastused igas tingimuses toodud nõudele vastavuse kohta veerus „*Compliance Yes/No*“, kuhu iga tingimuse juurde on märgitud „*Yes*“, ent vastavus Riigihanke tingimustele peab nähtuma kommentaari lahtrisse „*Comment/proposed solution*“ kirjutatud sisust, mitte pakkuja kinnitustest.

6.3. Vaidlustaja on vaidlustuses mitme vastavuse maatriksi punkti mittevastavuse juures märkinud, et Hankija oleks pidanud küsima pakkuja selgitusi. Pakkumuses sisalduvad mittevastavused on ilmsed ja neid ei ole võimalik kõrvaldada pakkumust sisuliselt muutmata.

VAIDLUSTUSKOMISJONI PÕHJENDUSED

7. Pakkumuse tagasilükkamise õiguslikuks aluseks on RHS § 114 lg 2 esimene lause, mille kohaselt lükkab hankija pakkumuse tagasi, kui see ei vasta riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele, kui pakkuja ei esita tähtjaks hankija nõutud selgitusi või pakkuja selgituste põhjal ei ole võimalik üheselt hinnata pakkumuse vastavust riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Seega pakkumuse tagasilükkamise otsuse õiguspärasuse kontrollimiseks tuleb tuvastada, kas riigihanke alusdokumentides on sätestatud tingimused, mis tuli pakkumuses täita ja millele tuginedes lükkas hankija pakkumuse tagasi ning kui sellised tingimused on, siis kas pakkuja pakkumus nendele tingimustele vastab või mitte.

Vaidlustatud otsuse kohaselt on Hankija tuvastanud Vaidlustaja pakkumuses mittevastavuse 13-le TK punktile.

8. TK p TG-14 on sõnastatud järgmiselt: *The tenderer shall provide at least three Mode S MSSR installations which are certified and in use for providing civil air traffic services located within the European Union during the period spanning from 2021 to 2024.*

8.1. Hankija on lükanud Vaidlustaja pakkumuse tagasi järgmise põhjendusega:

Tingimuse nr TG-14 sõnastuse kohaselt peavad radarid olema installeeritud ja sertifitseeritud aastatel 2021-2024. Pakkuja pakkumuses viidatud radarid paigaldati ja võeti vastu aastal 2018.

Vaidlustuskomisjon ei nõustu Hankijaga, et tingimuse sõnastusest tulenevalt on ainuvõimalik tõlgendus, et radarid pidid *olema installeeritud ja sertifitseeritud aastatel 2021-2024*. Vaidlustuskomisjon leiab, et tingimuse sõnastusest võis pakkuja aru saada ka selliselt, et esitada tuli andmed vähemalt kolme radari paigaldustöö kohta, mis vastavad järgmistele nõuetele:

- paigaldatud peab olema Mode S MSSR tüüpi radar (*three Mode S MSSR installations*);
- radarid peavad olema sertifitseeritud (*are certified*);

- radarid peavad olema kasutusel tsiviillennuliikluse teenuste osutamiseks Euroopa Liidu territooriumil ajavahemikus 2021–2024 (*in use for providing civil air traffic services located within the European Union during the period spanning from 2021 to 2024*).

Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Hankija ei saanud TK tingimuse mitmeti tõlgendatavuse korral asuda seisukohale, et pakkumuse vastavus TK-le sõltub üksnes ja ainult selle vastavusest Hankija arusaamisele TK-st, mistõttu Hankija ei saanud ka Vaidlustaja pakkumust tagasi lükata põhjusel, et Vaidlustaja pakkumus Hankija tõlgendusele TK-st ei vasta.

Veelgi enam – Hankija põhjendus nõude eesmärgist (nõudega *kontrollitakse, kas pakkuja suudab tarnida ja sertifitseerida kaasaegseid süsteeme, mis vastavad kehtivatele standarditele ja tavadele*) näitab Hankija soovi kontrollida pakkuja suutlikkust hankelepingu täita, millised nõuded tuleb esitada RHS § 101 lg 1 p-i 2 alusel pakkuja kvalifitseerimise tingimusena, kuid RHAD-ist nähtuvalt ei ole Hankija pidanud vajalikuks esitada Riigihankes ühtegi kvalifitseerimise tingimust. Praegusel juhul on tegemist pakkumuse vastavustingimusega (isegi kui sellise tingimuse seadmise eesmärk pakkumuse vastavustingimusena TK-s jääb vaidlustuskomisjonile arusaamatuks) ja selle kvalifitseerimise tingimusele omane eesmärk ei põhjenda Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamist.

8.2. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et RHAD-is ei ole sätestatud vastavustingimust Hankija väidetud ainuvõimaliku sisu ja eesmärgiga ning Hankija ei saanud otsuses toodud põhjusel Vaidlustaja pakkumust TK p-ile TG-14 mittevastavuse tõttu tagasi lükata.

9. TK p C5-21 on sõnastatud järgmiselt:

A dual site monitor, with automatic changeover that insure compliance with ICAO Annex 10, shall be provided for Mode-S ground station.

9.1. Hankija on Vaidlustaja pakkumuse lükanud tagasi järgmise põhjendusega:

Tingimuse nr C5-21 juures on pakkuja viidanud dokumendi ZG017A peatükile 12.1. Dokumendi ZG017A peatükis 12.1. ei ole pakkuja kirjeldanud, et pakkuja tarnib vastavalt nõudele automaatse ümberlülitusega kahe kanaliga transponderi. Kui hankija vaatab pakkuja pakkumust tervikuna, siis nähtub teistest pakkumuse koosseisus olevatest dokumentidest, et transponder (kohamonitor) on pakkuja pakkumuses olemas, kuid pole tõendatud, et transponderil on automaatne ümberlülitusfunktsioon.

Vaidlustaja väitel on Hankija otsus vale põhjusel, et pakkumuses esitatud dokument ZG017A sisaldab peatükki 15 nimega „Control Transponder“, millest on ilmne, et tegemist on „dual transponder“ lahendusega.

Vaidlustuskomisjon leiab, et Vaidlustaja on Hankija põhjendustest valesti aru saanud leides, et Hankija on ette heitnud kahe kanaliga transponderi puudumist pakkumuses, kuid Hankija etteheite sisuks on hoopis see, et Vaidlustaja pakkumusest ei nähtu, et pakutavatel transponderitel (kohamonitoridel) on olemas automaatne ümberlülitusfunktsioon (*automatic changeover*).

9.2. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et TK p C5-21 kehtestab üheselt mõistetavalt nõude kahe kanaliga (*dual site*) automaatse ümberlülituse funktsiooniga (*with automatic changeover*) monitori esitamiseks ja asjaolu, et Vaidlustaja pakub *dual transponder* lahendust ei tähenda, et radaril on ka automaatne ümberlülitus (*automatic changeover*) - *dual transponder* viitab sellele, et Vaidlustaja pakutaval radaril on kaks transponderit, mitte sellele, et ümberlülitus ühelt transponderilt teisele toimub automaatselt. Seega *dual transponderi* pakkumine iseenesest ei tähenda pakkumuse vastavust TK p-is C5-21 sätestatud automaatse ümberlülituse nõudele.

9.3. Vaidlustuskomisjon on seisukohal, et Vaidlustaja on vaidlustusmenetluses põhjendanud üksnes seda, et tema pakkumuses on pakutud *dual transponder* lahendust, milles Hankija otsuse kohaselt vaidlust ei olegi. Vaidlustaja ei ole vaidlustuses väitnud, et pakutud *dual transponder*

oleks pakkumusest nähtavalt automaatse ümberlülitusega (*with automatic changeover*), rääkimata sellest, millisest pakkumuses esitatud dokumendist (peatükist/leheküljelt/lausest) oleks Hankija pidanud seda asjaolu kontrollima. Märkimisväärne on, et Vaidlustaja on ise vaidlustuses märkinud, et vastavuse maatriksis nimetatud dokumendi ZG017A, chapter 12 ei tõenda isegi pakkumuse vastavust *dual transponder* lahenduse nõudele, rääkimata sellest, et see tõendaks sellisena TK-s kehtestatud ümberlülituse tingimuse (*A dual site monitor, with automatic changeover*) täitmist.

Vastuväite esitamata jätmisest tuleb antud juhul aru saada selliselt, et Vaidlustaja ei ole pakkumuse mittevastavust automaatse ümberlülituse tingimusele TK p-is C5-21 üldse vaidlustanud. Vaidlustuskomisjon ei kontrolli selles osas otsuse õiguspärasust omal algatusel.

10. Analoogne on olukord ka Vaidlustaja pakkumuses tuvastatud mittevastavuse osas TK p-ile C11-26, mis on sõnastatud järgmiselt: *The documentation shall include functional block diagrams and fault tracing trees.*

10.1. Vaidlustaja on pakkumuses esitanud tingimusele vastavuse tõendamiseks tulbas *tender reference* järgmise teabe: *Please, see the Document ZG017A, chapter 25. Documentation, furt see the technical part of the documentation to get the information about required points.*

Viidatud TK punktile mittevastavuse on Hankija otsusest nähtuvalt tuvastanud järgmise põhjendusega: *Tingimuse C11-26 juures on pakkuja viidanud tingimusele vastamise tõendamiseks dokumendi ZG017A peatükile 25, mis ei sisalda blokk jooniseid ja veaotsingu puu joonist. Pakkuja pakkumuses tervikuna on ainult osa blokk jooniseid erinevatest peatükkidest leitavad. Seega Hankija on otsuses tuvastanud plokkjooniste (block diagrams) osalise sisaldumise Vaidlustaja pakkumuses ja pole üldse leidnud pakkumuses veaotsingu puud. Vaidlustusmenetluses on Hankija nimetanud puudusena vaid veaotsingu puu puudumist. Vaidlustaja väidab vaidlustuses, et funktsionaalne (plokk)skeem on osa ZG017A 4. peatükist, kuid järjekordselt ei ole Vaidlustaja öelnud vaidlustuses midagi selle kohta, et kuskil tema pakkumuses on konkreetset andmed/dokumendid, mis tegelikult täidaksid TK tingimuse *the documentation shall include fault tracing trees.**

10.2. Vaidlustaja viitab tingimuse täitmiseks pakkumuses dokumendi ZG017A peatükile 25, mis peaks sisaldama TK p-ile C11-26 vastavuse kontrollimiseks nõutavaid andmeid ja dokumente. Nimetatud peatükk pakkumuses kannab pealkirja „Documentation“ (lk 265-267) ja sisaldab loetelu dokumentidest, mis tarnitakse koos seadmetega ([---] *will be delivered with the equipment*), kuid selles peatükis ei ole äratuntavalt nimetatud ühegi dokumendina veaotsingu puud.

RHAD Vastavustingimustes on Hankija vastavuse maatriksi esitamise kohustuse sätestanud järgmiselt: *Pakkumus peab sisaldama pakutava seadme tehnilist kirjeldust koos vastavuse maatriksiga ning pakkujapoolset tehnilist dokumentatsiooni, mis peavad vastama riigihanke alusdokumentides esitatud tingimustele. Pakkuja esitab tehnilises kirjelduses toodud nõuetele vastavuse tõendamiseks pakutava seadme detailse tehnilise vastavuse maatriksi ja pakkujapoolse tehnilise dokumentatsiooni (nt tooteleht, joonised, koolituste kirjeldused jm pakkumusega seonduv dokumentatsioon), mis peavad olema esitatud piisava täpsuse ja põhjalikkusega, et hankijal oleks esitatud dokumentide alusel võimalik hinnata pakkumuse sisulist vastavust riigihanke alusdokumentides sätestatud nõuetele.*

Kui Hankija oli esitanud vastavuse maatriksis nõude, et dokumentatsioon peab lõpptulemusel sisaldama ka veaotsingu puud, ei saanud Vaidlustaja jätta veaotsingu puud vastavuse maatriksi p-is C11-26 viidatud dokumentide hulgas nimetamata/esitamata isegi siis, kui Vaidlustaja arvates võiks selle dokumendi enda esitamine Hankijale toimuda kunagi hiljem hankelepingu täitmise käigus. Vaidlustaja pidi esitama pakkumuses andmed *piisava täpsuse ja põhjalikkusega, et hankijal oleks esitatud dokumentide alusel võimalik hinnata pakkumuse sisulist vastavust riigihanke alusdokumentides sätestatud nõuetele*, kuid antud juhul nõudele *The documentation shall include [---] fault tracing trees* vastavust ei ole võimalik kontrollida

Vaidlustaja pakkumuses märgitud dokumendi ZG017A peatükist 25. Vaidlustuskomisjon rõhutab veel kord, et vaidlustusmenetluses ei ole Vaidlustaja ka väitnud, et nimetatud vea jälgimise nõude täitmine oleks tegelikult kontrollitav mõnest muust punktist pakkumus.

11. Vaidlustuskomisjon märgib, et hankijal on RHS § 114 lg 2 esimeses lauses sätestatud õigus pakkumus tagasi lükata juhul, kui pakkumus ei vasta vähemalt ühele riigihanke alusdokumentide tingimusele. Seega kuigi antud juhul on Hankija leidnud, et Vaidlustaja pakkumus ei vasta 13-le TK punktile, ei pea vaidlustuskomisjon Hankija otsuse õiguspärasuse kontrollimisel kontrollima kõikide Hankija tuvastatud Vaidlustaja pakkumuse mittevastavuste esinemist vaid otsuse õiguspärasuseks piisaks ka ühest sisulisest mittevastavusest TK-le. Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks on vale vaid juhul, kui Vaidlustaja pakkumuses ei esine ühtegi Hankija otsuses väidetud TK-le mittevastavust.

Samuti on hankija otsus õiguspärane, kui kõiki hankija otsuses väidetavaid riigihanke alusdokumentide tingimustele mittevastavusi ei ole vaidlustatudki, ehk kui kas või ühe põhjenduse osas sisuline vaidlus puudub (vaidlustaja isegi ei väida, et hankija tuvastatud mittevastavust riigihanke alusdokumentide tingimusele pakkumuses ei esine). Sellisel juhul on hankija otsus kehtiv vaidlustamata osas. Vaidlustuskomisjon ei kontrolli vaidlustamata mittevastavuse faktilist esinemist või puudumist ja vaidlustajal ei ole võimalik saavutada otsuse kehtetuks tunnistamist põhjusel, et ühtegi mittevastavust riigihanke alusdokumentidele, mis on pakkumuse tagasilükkamise otsuse kohaselt toonud kaasa pakkumuse tagasilükkamise hankija poolt, pakkumuses ei esine.

Selline olukord esineb ka praegusel juhul pakkumuse vastavuse vaidluses TK p-ile C5-21 aga ka p-ile C11-26. Vaidlustuskomisjon ei kontrolli vaidlustusmenetluses pakkumuse vastavust Hankija eest, samuti ei kontrolli vaidlustuskomisjon Hankija otsuse põhjendusi omal algatusel. Kuna Vaidlustaja ei ole vaidlustusmenetluses väitnud, et Hankija on eksinud pakkumuse mittevastavuse väites TK p-is C5-21 sätestatud *automaatse ümberlülituse* tingimusele, samuti ei ole Vaidlustaja väitnud, et esitatud dokumentatsioon siiski sisaldab veaotsingu puud, mis täidaks tervikuna TK p-i C11-26, siis nende põhjendustega Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise otsuse sisulist õiguspärasust vaidlustuskomisjon vaidlustusmenetluses ka ei kontrolli. Vaidlustuskomisjon peab vajalikuks märkida, et Hankija on otsuse tegemisel õigesti tuvastanud, et vastavaid andmeid ja/või dokumente seal, kuhu Vaidlustaja pakkumuses esitatud vastavuse maatriksis nende tingimuste täitmiseks viitab (*Pakkumusviide / Tender reference*), ka ei sisaldu.

12. Tulenevalt eespooltoodust on vaidlustuskomisjon seisukohal, et kuna Vaidlustaja ei ole sisuliselt vaidlustanud Hankija otsust Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamise kohta ümberlülituse tingimuse täitmata jätmise (C5-21) ega ka veaotsimise puu puudumise põhjustel (C11-26), siis on Hankija otsus Vaidlustaja pakkumuse tagasilükkamiseks lõppjärgelduses õige ja kooskõlas RHS § 114 lg 2 esimese lausega.

13. Vaidlustusmenetluse kulud

Lähtudes sellest, et vaidlustus jääb RHS § 197 lg 1 p-i 4 alusel rahuldamata, kuulub vaidlustusmenetluse kulude osas kohaldamisele RHS § 198 lg 3.

Hankija ei taotlenud kulude väljamõistmist.

Vaidlustaja kulud jäävad tema enda kanda.

(allkirjastatud digitaalselt)

Angelika Timusk